ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1979

Vyhlásené: 04.07.1979 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

68

ZÁKON

z 20. júna 1979

o cestnej doprave a vnútroštátnom zasielateľstve

Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

ÚVODNÉ USTANOVENIA

§ 1

Zákon upravuje podmienky vykonávania cestnej dopravy a vnútroštátneho zasielateľstva, ako aj práva a povinnosti organizácií a občanov a pôsobnosť orgánov štátnej správy na tomto úseku.

§ 2

(1) Cestná doprava je súhrn činností, ktorými sa zabezpečuje premiestňovanie osôb (osobná doprava) a vecí (nákladná doprava) cestnými vozidlami (cestnými dopravnými prostriedkami), ako aj premiestňovanie cestných vozidiel samých po pozemných komunikáciách, dopravných plochách a voľnom teréne.

(2) Cestná doprava je vlastné premiestnenie osôb a vecí cestnými vozidlami po pozemných komunikáciách, dopravných plochách a voľnom teréne.

(3) Prevádzateľom motorového alebo prípojného cestného vozidla je organizácia alebo osoba, ktorá je zapísaná v technickom preukaze vozidla ako jeho držiteľ.

(4) Vnútroštátne zasielateľstvo je obstarávanie vnútroštátnej dopravy vecí a výkonov spojených s dopravou vo vlastnom mene a na cudzí účet pre československú organizáciu alebo občana alebo pre zahraničný právny subjekt, pokiaľ majú sídlo (trvalý pobyt) na území Československej socialistickej republiky.

§ 3

(1) Organizácie vykonávajúce cestnú dopravu alebo vnútroštátne zasielateľstvo sú povinné vytvárať také organizačné, prevádzkové a technické podmienky, aby nimi vykonávané činnosti mohli plniť svoju funkciu pri plánovitom, hospodárnom a efektívnom uspokojovaní prepravných potrieb národného hospodárstva a obyvateľstva, najmä z hľadiska bezpečnej, plynulej, včasnej a kultúrnej dopravy osôb a vecí, v súlade s ochranou životného prostredia, rozvojom životnej úrovne a s potrebami obrany a ochrany štátu.

(2) Ostatné organizácie a osoby zúčastnené na cestnej doprave sú povinné disciplínou, pozornosťou a opatrnosťou primeranou povahe jej premávky prispievať k jej bezpečnosti, plynulosti a hospodárnosti a zdržať sa všetkého, čo by ju mohlo ohroziť.

§ 4

Orgány štátnej správy v súlade s potrebami československého národného hospodárstva dbajú o optimálny rozvoj a plánovité, hospodárne a efektívne vykonávanie cestnej dopravy a vnútroštátneho zasielateľstva.

PRVÁ ČASŤ
CESTNÁ DOPRAVA

PRVÁ HLAVA
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 5
Označovanie cestných vozidiel

(1) Cestné vozidlá určené na nákladnú dopravu a cestné vozidlá určené na hromadnú osobnú dopravu, ako aj cestné vozidlá určené na nehromadnú osobnú dopravu, pre ktoré to ustanovuje tento zákon [§ 16 ods. 1 písm. d) a § 23 ods. 1], musia byť označené názvom (menom) alebo všeobecne známou skratkou alebo znakom, ako aj sídlom (trvalým pobytom) prevádzateľa dopravy.

(2) Ústredný orgán štátnej správy vo veciach dopravy Českej socialistickej republiky[1]) alebo ústredný orgán štátnej správy vo veciach dopravy Slovenskej socialistickej republiky[2]) (ďalej len „ústredný orgán republiky“) môže v odôvodnených prípadoch na návrh príslušného orgánu povoliť výnimku z označenia vozidiel; na návrh príslušného ústredného orgánu môže tiež povoliť výnimku z označenia sídla orgánu alebo organizácie, ktoré pôsobia na celom území Českej socialistickej republiky, Slovenskej socialistickej republiky alebo Československej socialistickej republiky.

(3) Vykonávací predpis ustanoví podrobnosti o označovaní cestných vozidiel; môže tiež ustanoviť povinnosť označovať iné cestné vozidlá určené na nehromadnú osobnú dopravu, než sú uvedené v odseku 1.

§ 6
Záznam o prevádzke cestného motorového vozidla

(1) Organizácie, ktoré vykonávajú cestnú dopravu motorovými vozidlami, a občania, ktorí na základe povolenia vykonávajú cestnú dopravu motorovými vozidlami pre cudzie potreby, sú povinní viesť o prevádzke vozidla záznam, ktorého vzor určí Federálny štatistický úrad v súčinnosti s Federálnym ministerstvom dopravy podľa osobitných predpisov.[3])

(2) Vodič je povinný pri prevádzke vozidla sa na vyzvanie oprávnených orgánov[4]) záznamom preukázať.

(3) Organizácie a občania uvedení v odseku 1 a ostatné organizácie a osoby zúčastnené na cestnej doprave sú zodpovední za správnosť a úplnosť údajov, ktoré zapísali alebo potvrdili v zázname o prevádzke vozidla.

(4) Podrobnejšiu úpravu vedenia záznamu o prevádzke vozidla ustanoví vykonávací predpis.

§ 7
Bezpečnosť a plynulosť premávky na mieste nakládky a vykládky

Organizácia, ktorá má v správe, vlastníctve alebo užívaní miesto a zariadenie na nakládku a vykládku, je povinná na tomto mieste a zariadení vytvoriť podmienky pre bezpečnosť a plynulosť premávky a hospodárne využívanie cestných dopravných prostriedkov; najmä je povinná udržiavať

toto miesto a zariadenie v stave, ktorý umožňuje bezpečnú, plynulú a rýchlu nakládku a vykládku, zabezpečiť riadne osvetlenie, dostatočné spevnenie všetkých plôch používaných pre jazdu vozidiel včítane príjazdných ciest a ich udržiavanie v bezpečne zjazdnom stave.

§ 8
Doprava osôb cestnými vozidlami určenými na nákladnú dopravu

(1) V ložnom priestore motorového vozidla určeného na nákladnú dopravu sa smie bez povolenia prepravovať najviac šesť osôb starších ako 15 rokov

a) na pracovisko a späť, ak je to nevyhnutne potrebné na plnenie hospodársky dôležitých úloh alebo

b) ak ide o osoby určené na naloženie alebo vyloženie nákladu; pritom musí byť zaistená bezpečnosť prepravovaných osôb.

(2) Doprava viacerých ako šiestich osôb v ložnom priestore motorového vozidla určeného na nákladnú dopravu je dovolená iba s povolením príslušného orgánu štátnej správy (§ 29 ods. 1 a 2), ktoré sa môže udeliť, iba ak sú splnené tieto podmienky:

a) doprava je nevyhnutne potrebná na plnenie hospodársky dôležitých úloh,

b) nemožno použiť vozidlo určené na dopravu osôb,

c) je zaistená bezpečnosť prepravovaných osôb a

d) bola preskúšaná technická spôsobilosť vozidla podľa osobitných predpisov[5]) a od preskúšania neuplynul čas dlhší, ako ustanoví vykonávací predpis.

(3) V ložnom priestore nákladného prívesu poľnohospodárskeho a lesníckeho traktora je dovolené prepravovať osoby iba na pracovisko a späť, ak je to nevyhnutne potrebné na plnenie hospodárskych úloh a ak je zaistená bezpečnosť prepravovaných osôb.

(4) Pre dopravu osôb pri živelnej pohrome neplatia ustanovenia odsekov 1 až 3; pre dopravu osôb na účely civilnej obrany a pri plnení úloh Zväzu pre spoluprácu s armádou neplatia ustanovenia odseku 1 a odseku 2 písm. a) a b).

(5) Podrobnejšie podmienky dopravy osôb v ložnom priestore cestných vozidiel určených na nákladnú dopravu ustanoví vykonávací predpis.

§ 9
Doprava nebezpečných vecí

(1) Veci, pre vlastnosti ktorých môže byť v cestnej premávke ohrozená bezpečnosť osôb a vecí, a veci vzbudzujúce odpor (ďalej len „nebezpečné veci“) je dovolené podávať na prepravu a prepravovať iba pri dodržaní osobitných podmienok ustanovených vykonávacím predpisom a osobitnými predpismi,[6]) najmä pre druh a konštrukciu vozidiel, ich príslušenstvo, výstroj a výbavu, pre ich skúšanie a označenie, pre balenie a označenie nebezpečných vecí, pre spôsob vykonávania ložných operácií, uloženie a upevnenie nebezpečných vecí vo vozidle, pre osádku vozidla a sprevádzajúce osoby, pre spôsob jazdy, zastavovanie, parkovanie a stráženie vozidiel.

(2) V osobnej doprave pre cudzie potreby je dovolené vziať do vozidla ako batožinu iba tie nebezpečné veci a v tom rozsahu, ktoré a v ktorom to určí prepravný poriadok (§ 14). Prepravný poriadok určí aj spôsob zabezpečenia vo vozidle a ďalšie podmienky prepravy.

(3) Nebezpečné veci určené vykonávacím predpisom možno prepravovať iba s povolením, ktoré udelí príslušný orgán štátnej správy [§ 29 ods. 1 písm. b), § 39 ods. 1], pokiaľ žiadateľ osvedčí, že

a) sú splnené podmienky ustanovené pre ich prepravu podľa odseku 1 alebo vyplývajúce z vlastností nebezpečnej veci,

b) sú urobené opatrenia proti uvoľňovaniu alebo unikaniu nebezpečných vecí počas prepravy.

§ 10
Doprava živých zvierat cestnými vozidlami určenými na nákladnú dopravu

(1) Dopravu živých zvierat cestnými vozidlami určenými na nákladnú dopravu možno uskutočniť iba vozidlami, ktorých konštrukcia a vyhotovenie zaisťujú bezpečnosť vodiča, obsluhy a ostatných účastníkov cestnej premávky aj bezpečnosť prepravovaných zvierat a zabraňujú znečisteniu pozemnej komunikácie a obťažovaniu jej užívateľov.

(2) Vykonávací predpis ustanoví pre dopravu živých zvierat cestnými vozidlami určenými na nákladnú dopravu podrobnejšie podmienky.

§ 11
Mimoriadne úlohy

(1) Ak to vyžaduje zdolanie mimoriadnych naliehavých prepravných potrieb, môže okresný národný výbor, a ak rozsah týchto potrieb presahuje obvod pôsobnosti okresného národného výboru, krajský národný výbor uložiť prevádzateľom motorových alebo prípojných cestných vozidiel na nevyhnutne potrebný čas a v nevyhnutne potrebnom rozsahu povinnosť, aby

a) uskutočnili za úhradu určité prepravné výkony, a to aj mimo obvod pôsobnosti okresného, prípadne krajského národného výboru,

b) obmedzili premávku svojich vozidiel.

(2) Tarifné úhrady a prípadné náhrady škôd, ktoré prevádzateľom cestných vozidiel vznikli zo splnenia uložených povinností, je povinný zaplatiť ten, v prospech koho bola povinnosť uložená, pokiaľ ekonomické vyrovnanie neuskutočnil podľa osobitných predpisov[7]) národný výbor, ktorý povinnosť uložil.

(3) Odvolanie podané proti rozhodnutiu o uložení povinnosti podľa odseku 1 nemá odkladný účinok.

DRUHÁ HLAVA
CESTNÁ DOPRAVA PRE CUDZIE POTREBY

Oddiel 1
Všeobecné ustanovenia

§ 12
Vymedzenie pojmov

(1) Cestná doprava pre cudzie potreby je doprava, pri ktorej vzniká medzi prevádzateľom cestnej dopravy a organizáciou alebo osobou, ktorej prepravná potreba sa uspokojuje, právny vzťah vyplývajúci zo zmluvy, ktorej predmetom je preprava osôb alebo vecí. Cestná doprava pre cudzie potreby je aj doprava uskutočňovaná pri poskytovaní ubytovacích, rekreačných a iných služieb.

(2) Cestná doprava pre cudzie potreby vykonávaná na uspokojovanie všeobecných prepravných potrieb a prístupná každému podľa vopred ohlásených podmienok ja verejnou dopravou; iná cestná doprava pre cudzie potreby je neverejnou dopravou.

§ 13
Prepravná listina

(1) V nákladnej cestnej doprave pre cudzie potreby sprevádza zásielku prepravná listina, ktorá je dokladom o preprave zásielky; odosielateľ je povinný odovzdať prepravnú listinu prevádzateľovi cestnej dopravy najneskoršie pri podaní zásielky na prepravu.

(2) Ustanovenie odseku 1 neplatí v cestnej doprave vykonávanej občanom podľa § 25 ods. 5 písm. b).

(3) Prevádzatelia cestnej dopravy a iné organizácie a osoby zúčastnené na preprave sú zodpovedné za správnosť a úplnosť údajov, ktoré zapísali alebo overili v prepravnej listine.

§ 14
Prepravný poriadok

(1) Podrobnejšiu úpravu podmienok ustanovených týmto zákonom, za ktorých sa prepravujú osoby a ich batožiny a veci v cestnej doprave pre cudzie potreby, určí prepravný poriadok.

(2) Prepravný poriadok podrobnejšie upraví:

a) práva a povinnosti organizácií a osôb zúčastnených na preprave,

b) v ktorých prípadoch sú cestujúci, odosielateľ alebo príjemca povinní prevádzateľovi dopravy zaplatiť za porušenie ustanovení prepravného poriadku alebo tarify, za poškodenie alebo znečistenie vozidla alebo iného zariadenia prevádzateľa dopravy alebo za spôsobenie poruchy v doprave peňažnú sumu, ktorej výšku určí prepravný poriadok až do 500 Kčs; zaplatením tejto sumy nie je dotknuté právo prevádzateľa dopravy na náhradu spôsobenej škody,

c) podmienky, za ktorých možno osobám prístup do vozidla odoprieť alebo ich vylúčiť z prepravy,

d) ktoré batožiny a zásielky sú z prepravy vylúčené,

e) v ktorých prípadoch možno osoby, ich batožiny a zásielky prepravovať iba za osobitných podmienok, ako aj osobitné podmienky pre túto prepravu,

f) záväzný obsah prepravnej listiny (§ 13), kto je povinný zapísať alebo overiť jednotlivé údaje v prepravnej listine a za akých podmienok možno od vyhotovenia prepravnej listiny upustiť.

(3) Prepravný poriadok môže určiť, od ktorých jeho ustanovení a za akých podmienok sú prípustné odchylné miestne úpravy a za akých podmienok možno upustiť od uplatnenia práva na zaplatenie sumy podľa odseku 2 písm. b).

§ 15
Tarify a náhrady

(1) Sadzby za výkony v cestnej doprave pre cudzie potreby a podmienky ich použitia sú uvedené v tarifách a iných cenových opatreniach. Vykonávací predpis alebo osobitný predpis[8]) môžu ustanoviť, že za výkony v cestnej doprave pre cudzie potreby sa poskytuje náhrada nákladov, a určiť podmienky a výšku alebo spôsob výpočtu tejto náhrady.

(2) Pre tvorbu, schvaľovanie a vyhlasovanie taríf platia osobitné predpisy.[9]) Tarify, ktoré sú jednotné pre celé územie Československej socialistickej republiky, vyhlasuje po ich schválení Federálne ministerstvo dopravy.

(3) Všeobecne záväzný právny predpis môže určiť pevné sumy náhrad škôd za malé poruchy v premávke, znečistenie alebo poškodenie vozidla alebo zariadenia určeného na premávku, prípadne osobitný spôsob výpočtu určitých náhrad.

Oddiel 2
Verejná cestná doprava

§ 16
Povinnosti prevádzateľov verejnej cestnej dopravy

(1) Prevádzateľ verejnej cestnej dopravy je povinný

a) oznámiť začatie vykonávania dopravy alebo oznámiť dôvody, prečo sa vykonávanie dopravy v určený deň nezačalo alebo prečo sa nezačalo v určenom rozsahu, okresnému národnému výboru, a ak povolenie vykonávať verejnú cestnú dopravu udelil krajský národný výbor alebo ak ide o prevádzateľa oprávneného vykonávať verejnú cestnú dopravu priamo na základe tohto zákona, aj krajskému národnému výboru;

b) vykonávať dopravu v určenom, prípadne povolenom rozsahu a za určených podmienok po celý čas trvania oprávnenia; na zastavenie premávky (prechodné alebo trvalé) alebo na jej obmedzenie je povinný si vyžiadať súhlas orgánu štátnej správy, ktorý udelil povolenie vykonávať dopravu, a ak ide o prevádzateľa oprávneného vykonávať verejnú cestnú dopravu na základe tohto zákona, súhlas krajského národného výboru;

c) vykonávať dopravu vo vlastnom mene;

d) označiť cestné vozidlá používané na premávku podľa § 5;

e) vytvoriť a udržiavať technickú základňu zodpovedajúcu čo do rozsahu a vybavenosti potrebám dopravnej prevádzky.

(2) Prevádzateľ verejnej pravidelnej osobnej cestnej dopravy je ďalej povinný

a) udržiavať autobusové stanice, ktoré sú v jeho správe,

b) vybaviť zastávky na linkách v prevádzke, prípadne čakárne a prístrešky na týchto zastávkach označením zastávky a cestovnými poriadkami a toto vybavenie udržiavať,

c) udržiavať čakárne zriadené v jeho objektoch,

d) označiť vozidlá označením príslušnej linky, z ktorého je zrejmá východisková a konečná zastávka,

e) zostaviť a včas vyhlásiť pre linky, ktoré má v prevádzke, cestovné poriadky a ich zmeny a podľa týchto cestovných poriadkov dopravu vykonávať.

(3) Prevádzateľ verejnej cestnej dopravy je povinný dopravovať príslušníkov ozbrojených síl a ozbrojených zborov a ich zásielky podľa osobitných podmienok dohodnutých medzi ústrednými orgánmi republík a medzi ústrednými orgánmi, ktorých sa táto doprava týka.

§ 17
Oprávnenie pracovníkov prevádzateľov verejnej autobusovej dopravy

(1) Vo verejnej autobusovej doprave pracovníci dopravnej služby v rovnošate a pracovníci poverení kontrolovať dopravnú službu a vybavení kontrolným odznakom alebo kontrolným preukazom sú pri výkone svojich úloh oprávnení

a) dávať cestujúcim pokyny v záujme bezpečnosti a plynulosti dopravy,

b) vylúčiť z prepravy osobu, ktorá narušuje alebo ohrozuje bezpečnosť a plynulosť dopravy, bezpečnosť života alebo zdravia osôb, majetok alebo sa neoprávnene zdržiava v autobuse, prípadne jej uložiť zaplatenie sumy určenej podľa § 14 ods. 2 písm. b),

c) požadovať, aby osoba uvedená v ustanovení písmena b) preukázala svoju totožnosť, a ak odmietne alebo nemôže totožnosť preukázať, vyzvať ju, aby ich nasledovala na najbližší útvar alebo k príslušníkovi Verejnej bezpečnosti.

(2) Za podmienok ustanovených v odseku 1 majú rovnaké oprávnenia, pokiaľ ide o udržiavanie poriadku v prevádzkových zariadeniach a priestoroch prevádzateľa dopravy slúžiacich verejnosti, jeho pracovníci zodpovední za dozor v týchto zariadeniach.

Cestovné poriadky

§ 18

(1) Cestovné poriadky vychádzajú z hospodárskych a kultúrnych potrieb spoločnosti aj jednotlivých územných oblastí; obsahujú všetky údaje o pravidelnej cestnej doprave, na ktorú sa vzťahujú a zabezpečujú optimálnu vzájomnú nadväznosť a nadväznosť na cestovné poriadky ostatných prevádzateľov verejnej osobnej dopravy.

(2) Cestovné poriadky verejnej pravidelnej autobusovej dopravy a ich zmeny podliehajú schváleniu

a) ústredného orgánu republiky, ak ide o diaľkové a medzinárodné linky; ústredný orgán republiky rozhodne po prerokovaní s dotknutými krajskými národnými výbormi, a ak ide o linky, ktoré prechádzajú oboma republikami, po dohode s ústredným orgánom druhej republiky;

b) krajského národného výboru, ak ide o ostatné linky; krajský národný výbor rozhodne po prerokovaní s dotknutými okresnými národnými výbormi, a ak ide o linky, ktoré prechádzajú územím dvoch alebo viacerých krajov, po dohode s dotknutými krajskými národnými výbormi; ak k dohode medzi zúčastnenými krajskými národnými výbormi nedôjde, rozhodne príslušný ústredný orgán republiky, prípadne po dohode s ústredným orgánom druhej republiky.

(3) Orgán štátnej správy príslušný schváliť cestovný poriadok môže vo verejnom záujme uložiť zmenu cestovného poriadku, ak sa po schválení cestovného poriadku podstatne zmenili rozhodné okolnosti alebo sú predpoklady pre lepšie usporiadanie dopravy v určitej územnej oblasti, ktorým možno zmenou cestovného poriadku vyhovieť.

(4) Ak sa pri prevádzke linky verejnej pravidelnej autobusovej dopravy zmení dĺžka dopravnej cesty v dôsledku uzavretia premávky na pozemnej komunikácii alebo nariadenia obchádzky na dlhší čas ako 7 dní, vyhlási prevádzateľ dopravy pre túto linku nový cestovný poriadok zodpovedajúci jej skutočnej dĺžke; krajský národný výbor môže na žiadosť prevádzateľa dopravy povoliť výnimku z tejto povinnosti.

§ 19

(1) Schvaľovanie cestovných poriadkov a ukladanie ich zmien sa nespravuje všeobecnými predpismi o správnom konaní.

(2) Vykonávací predpis ustanoví náležitosti, spôsob prerokúvania a vyhlasovania cestovných poriadkov.

§ 20

(1) Umiestnenie zastávky verejnej pravidelnej autobusovej dopravy uvedenej v cestovnom poriadku určí okresný národný výbor, v územnom obvode ktorého sa zastávka novo zriaďuje alebo premiestňuje, v súlade s požiadavkami premávky a s konkrétnou prepravnou situáciou; urobí tak so súhlasom príslušného útvaru Verejnej bezpečnosti a po prerokovaní s orgánom (organizáciou), ktorému patrí správa príslušnej pozemnej komunikácie, a prevádzateľom cestnej dopravy, prípadne ďalšími orgánmi alebo organizáciami, ktorých záujmov sa umiestnenie zastávky dotýka.

(2) Konanie o umiestnení zastávky sa nespravuje všeobecnými predpismi o správnom konaní.

§ 21
Združená doprava

V záujme čo najlepšieho zabezpečovania prepravných potrieb v súlade so spoločenskými záujmami a s najväčšou možnou úsporou spoločenskej práce je prevádzateľ verejnej cestnej dopravy oprávnený vykonávať spoločne s prevádzateľom iného druhu dopravy združenú dopravu podľa jednotných prepravných a tarifných podmienok.

§ 22
Taxislužba

(1) Taxislužba je verejná cestná doprava, ktorou sa zabezpečuje bezprostredná a pohotová doprava osôb a ich batožín cestnými vozidlami určenými na nehromadnú osobnú dopravu (osobná taxislužba), a doprava vecí cestnými vozidlami s menšou úžitkovou hmotnosťou určenými na nákladnú dopravu (nákladná taxislužba), pri ktorých sa prepravná zmluva uzaviera spravidla priamo s vodičom vozidla bez predchádzajúcej objednávky.

(2) Podmienky vykonávania taxislužby, pokiaľ ide o vozidlá, ktoré možno v taxislužbe používať, ich vybavenie a povinnosti prevádzateľov ustanoví vykonávací predpis.

Oddiel 3
Neverejná cestná doprava pre cudzie potreby

§ 23

(1) Pre vykonávanie neverejnej cestnej dopravy pre cudzie potreby, ktorá je predmetom hospodárskej činnosti, platia ustanovenia § 16 ods. 1.

(2) Pre vykonávanie neverejnej cestnej dopravy pre cudzie potreby, ktorá sa uskutočňuje ojedinele, príležitostne alebo krátkodobe, platí ustanovenie § 16 ods. 1 písm. c).

TRETIA HLAVA
CESTNÁ DOPRAVA PRE VLASTNÉ POTREBY

§ 24

(1) Cestná doprava pre vlastné potreby organizácie je doprava, ktorú organizácia uskutočňuje pre vlastné potreby a účely, ako aj doprava vecí, ktoré sú predmetom jej vlastnej výrobnej alebo obchodnej činnosti, pokiaľ medzi organizáciou uskutočňujúcou dopravu a odberateľom nevznikne právny vzťah vyplývajúci zo zmluvy, ktorej predmetom je preprava osôb alebo vecí.

(2) Socialistické organizácie, ktoré vykonávajú cestnú dopravu pre vlastné potreby, sú povinné usporiadať túto dopravu tak, aby zabezpečovala včasné a riadne plnenie úloh plánovaných v ich hospodárskej činnosti a aby sa pritom dopravné prostriedky plne, účelne a hospodárne využívali.

(3) Cestnou dopravou pre vlastné potreby občana je

a) vlastná doprava jeho osoby, jeho príbuzných v priamom rade, jeho súrodencov a manžela, ako aj iných osôb, pokiaľ sú tieto osoby príslušníkmi jeho domácnosti[10])

b) doprava vecí pre jeho osobné potreby, ako aj pre osobné potreby osôb uvedených v ustanovení písmena a),

c) doprava vecí na účely výkonu činnosti, na ktorú je oprávnený, a to cestným vozidlom, ktoré je občan oprávnený používať.

ŠTVRTÁ HLAVA
OPRÁVNENIA VYKONÁVAŤ CESTNÚ DOPRAVU

Oddiel 1
Oprávnenie vykonávať cestnú dopravu pre cudzie potreby

§ 25

(1) Verejnú cestnú dopravu na území celej Československej socialistickej republiky sú oprávnené vykonávať organizácie československej štátnej automobilovej dopravy.

(2) Iná organizácia alebo občan môžu vykonávať cestnú dopravu pre cudzie potreby, len ak dostanú na to, pokiaľ nejde o prípady uvedené v § 26, povolenie od príslušného orgánu štátnej správy. Povolenie vykonávať verejnú cestnú dopravu a povolenie vykonávať neverejnú cestnú dopravu pre cudzie potreby, ktorá je predmetom hospodárskej činnosti organizácie, sa udelí, len ak to vyžaduje uspokojovanie prepravných potrieb ďalšieho prevádzateľa.

(3) Socialistickej organizácii sa môže udeliť povolenie vykonávať verejnú alebo neverejnú cestnú dopravu.

(4) Inej organizácii než socialistickej sa môže udeliť povolenie vykonávať neverejnú cestnú dopravu.

(5) Občanovi sa môže udeliť povolenie

a) vykonávať verejnú alebo neverejnú cestnú dopravu nemotorovými vozidlami,[11])

b) vykonávať neverejnú cestnú dopravu vecí vozidlami určenými na nákladnú motorovú dopravu pre jeho zamestnávateľskú organizáciu pri plnení jeho pracovných úloh, pokiaľ obsahom pracovnej zmluvy alebo dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru je iná činnosť než činnosť vodiča; v oboch prípadoch musí ísť o vozidlo, ktoré je v jeho vlastníctve alebo spoluvlastníctve. Povolenie vykonávať inú cestnú dopravu pre cudzie potreby sa občanovi nemôže udeliť.

§ 26

(1) Cestnú dopravu pre cudzie potreby možno vykonávať bez povolenia, len ak ide

a) o dopravu poskytovanú organizáciou pri družstevnej alebo individuálnej bytovej výstavbe podľa osobitných predpisov,[12])

b) o nepravidelnú hromadnú dopravu vlastných pracovníkov (členov), ich príbuzných v priamom rade, súrodencov a manželov, ako aj iných osôb, pokiaľ sú tieto osoby príslušníkmi ich

domácnosti, vykonávanú organizáciou na politickovýchovné, rekreačné, kultúrne a telovýchovné účely,

c) o nepravidelnú hromadnú dopravu osôb uskutočňovanú orgánmi Revolučného odborového hnutia v rozsahu a za podmienok ustanovených vykonávacím predpisom,

d) o dopravu cestujúcich, batožín a leteckých zásielok z letiska do mestského centra a späť vozidlami, ktoré sú v správe československého leteckého dopravcu,[13])

e) o dopravu vecí, ktoré sú predmetom vlastnej výrobnej alebo obchodnej činnosti organizácie, pre odberateľa,

f) o dopravu poľnohospodárskych a lesných výrobkov potrebných na poľnohospodárske a lesné práce vozidlami poľnohospodárskych a lesných organizácií pre iné poľnohospodárske a lesné organizácie, o dopravu poskytovanú jednotlivými roľníckymi družstvami iným organizáciám a osobám, pokiaľ sa uskutočňuje príležitostne, ojedinele a krátkodobe, o dopravu, ktorú si jednotné roľnícke družstvá poskytujú medzi sebou, prípadne i s ďalšími socialistickými organizáciami na základe zmluvy o spolupráci uzavretej podľa osobitných predpisov, a o dopravu, ktorú si navzájom poskytujú spoločný poľnohospodársky podnik a jeho členské organizácie,[14])

g) o dopravu pre organizácie a zariadenia vykonávajúce údržbu diaľnic, ciest a miestnych komunikácií v rámci zimnej údržby týchto komunikácií,

h) o dopravu vyvolanú stavom núdze,

i) o naliehavú výpomoc medzi socialistickými organizáciami poskytovanú v rámci výrobnej hospodárskej jednotky alebo na príkaz príslušného ústredného orgánu v jeho pôsobnosti alebo organizovanú za spolupráce s okresným alebo krajským národným výborom alebo s organizáciou poverenou krajským národným výborom,

j) o hromadnú dopravu osôb potrebnú na zabezpečenie hladkého priebehu politicko-významných akcií, pre ktoré to ustanoví ústredný orgán republiky (napr. oslavy 1.mája, národopisné slávnosti, telovýchovné akcie),

k) o ojedinelú alebo príležitostnú osobnú dopravu uskutočňovanú socialistickou organizáciou pre inú organizáciu alebo občana,

l) o ojedinelú alebo príležitostnú dopravu uskutočnenú občanom bez nároku na odmenu,

m) o dopravu vlastnej osoby, prípadne ďalších spolupracovníkov, ktorú uskutoční pracovník v rámci svojej pracovnej cesty vozidlom, ktoré je oprávnený použiť,

n) o dopravu, pri ktorej to z dôvodov verejného záujmu ustanovuje všeobecne záväzný právny predpis a za podmienok týmto predpisom ustanovených; národný výbor na základe splnomocnenia ústredného orgánu republiky môže pri mimoriadnych príležitostiach stanoviť, že povolenie nie je potrebné.

(2) Ústredné orgány republík po dohode s Federálnym ministerstvom dopravy ustanovia, aký druh dopravy, v akom rozsahu a za akých podmienok môžu vykonávať bez povolenia ako doplnok svojho hlavného predmetu činnosti štátne cestovné kancelárie.

§ 27

(1) Prevádzatelia oprávnení vykonávať cestnú dopravu pre cudzie potreby na základe povolenia orgánu štátnej správy sú povinní mať v každom vozidle, ktorým vykonávať dopravu sú oprávnení, doklad o udelenom povolení na dopravu a na vyzvanie sa ním preukázať oprávneným orgánom, ako aj organizáciám a osobám, pre ktoré prepravu uskutočňujú.

(2) Organizácie a občania nesmú na uspokojenie svojej prepravnej potreby použiť služby organizácie alebo občana, o ktorých im je známe, že na dopravu nemajú predpísané povolenie, ani nie sú na ňu oprávnení podľa tohto zákona alebo predpisov a opatrení podľa neho vydaných.

Oddiel 2
Oprávnenie vykonávať cestnú dopravu pre vlastné potreby

§ 28

Cestná doprava pre vlastné potreby sa vykonáva bez povolenia, s výnimkou prípadov

a) uvedených v § 8 ods. 2 a § 9 ods. 3,

b) uvedených v § 24 ods. 3 písm. c), pokiaľ sa doprava uskutočňuje vozidlami určenými na nákladnú motorovú dopravu,

c) pri ktorých to v záujme bezpečnosti premávky alebo v inom naliehavom verejnom záujme ustanoví vykonávací predpis.

Oddiel 3
Povoľovacie konanie

§ 29

(1) Povolenie na cestnú dopravu udieľajú:

a) okresný národný výbor, ak doprava nemá presahovať obvod jeho pôsobnosti a ak nejde o dopravu nebezpečných vecí (§ 9 ods. 3),

b) krajský národný výbor v ostatných prípadoch.

(2) Okresný národný výbor môže preniesť právomoc udieľať povolenie

a) na dopravu viacerých ako šiestich osôb v ložnom priestore motorového vozidla určeného na nákladnú dopravu (§ 8 ods. 2) na mestský národný výbor,

b) vykonávať cestnú dopravu nemotorovými vozidlami na mestský alebo miestny národný výbor.

(3) Miestne príslušným je ten národný výbor, v územnom obvode ktorého sa má cestná doprava vykonávať; ak sa cestná doprava má vykonávať v územnom obvode dvoch alebo viacerých krajských národných výborov, udieľa povolenie po vzájomnej dohode jeden z nich alebo každý príslušný národný výbor pre svoj územný obvod.

(4) Ak je vozidlo, ktorým sa má vykonávať doprava, ktorá je predmetom hospodárskej činnosti organizácie, evidované v územnom obvode okresného národného výboru mimo územného obvodu národného výboru príslušného udeliť povolenie, udelí sa povolenie len so súhlasom okresného národného výboru, v územnom obvode ktorého je vozidlo evidované.

(5) Ak vznikne pochybnosť o tom, či vykonanie dopravy podlieha povoľovaciemu konaniu, rozhodne orgán štátnej správy príslušný udeliť povolenie na vykonanie tejto dopravy.

§ 30

Pokiaľ orgán štátnej správy nenariadil na prerokovanie žiadosti o povolenie na cestnú dopravu ústne konanie, ani neurčil lehotu na podanie vyjadrenia, sú účastníci konania povinní zaslať svoje pripomienky do 15 dní odo dňa, keď ich o žiadosti orgán štátnej správy upovedomil.

§ 31

Povolenie vykonávať cestnú dopravu sa udelí, len ak

a) žiadateľ má spôsobilosť na riadne a bezpečné vykonávanie dopravy,

b) doprava nie je uspokojivo zabezpečená prevádzkou doterajších prevádzateľov dopravy; splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o ojedinelú alebo príležitostnú dopravu pre cudzie potreby alebo o dopravu pre vlastné potreby,

c) stav pozemných komunikácií, na ktorých sa má vykonávať pravidelná autobusová doprava, ju umožňuje z hľadiska bezpečnosti a plynulosti premávky v požadovanom rozsahu.

§ 32

(1) Povolenie sa udieľa na jeden prepravný výkon alebo na obmedzený alebo neobmedzený počet prepravných výkonov v určitom časovom období, ktoré je pri povolení na dopravu osôb cestnými vozidlami určenými na nákladnú dopravu najviac šesť mesiacov, pri povolení na dopravu nebezpečných vecí najviac jeden rok, v ostatných prípadoch najviac desať rokov. V povolení sa určí vecný rozsah oprávnenia; môžu sa v ňom určiť ďalšie podmienky týkajúce sa vykonávania dopravy, jej obmedzenia na určité ročné obdobia, balenia a označenia nebezpečných vecí a pod.

(2) Povolenie vykonávať cestnú dopravu oprávňuje prevádzateľa iba uskutočňovať dopravu v územnom obvode určenom povoľujúcim orgánom a prepravné výkony, ktoré sa v tomto územnom obvode začínajú alebo končia.

(3) Povolenie na nepravidelnú hromadnú dopravu osôb sa vzťahuje, pokiaľ v ňom nie je určené inak, iba na dopravu účastníkov, pre ktorých bola objednaná.

Oddiel 4
Zánik oprávnenia

§ 33

(1) Príslušný orgán štátnej správy odníme povolenie na cestnú dopravu, ak pominuli predpoklady, za ktorých bolo udelené.

(2) Príslušný orgán štátnej správy môže povolenie odňať, ak

a) bolo udelené na základe nesprávnych údajov uvedených prevádzateľom dopravy alebo jeho splnomocnencom,

b) prevádzateľ dopravy opätovne alebo po dlhší čas neplní alebo porušuje svoje povinnosti uložené mu právnym predpisom alebo podmienkami určenými v povolení.

(3) Oprávnenie vykonávať cestnú dopravu zaniká

a) uskutočnením povoleného počtu prepravných výkonov,

b) uplynutím času, na ktorý bolo povolenie udelené,

c) zánikom organizácie alebo úmrtím občana oprávnených vykonávať dopravu,

d) odňatím povolenia podľa odsekov 1 a 2,

e) dňom, keď nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie orgánu štátnej správy, ktorým bol vyslovený súhlas s oznámením prevádzateľa dopravy o trvalom zastavení premávky.

PIATA HLAVA
OSOBITNÉ USTANOVENIA PRE MESTSKÚ HROMADNÚ DOPRAVU OSÔB VYKONÁVANÚ AUTOBUSMI

§ 34

(1) Mestskú hromadnú dopravu osôb vykonávanú autobusmi (ďalej len „mestská autobusová doprava“) sú oprávnené vykonávať organizácie mestskej hromadnej dopravy v rozsahu určenom v

zriaďovacej listine. Iné organizácie môžu mestskú autobusovú dopravu vykonávať, len ak príslušný mestský národný výbor, v Prahe Národný výbor hlavného mesta Prahy, v Bratislave Národný výbor hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy udelí na to povolenie, a v rozsahu určenom v povolení.

(2) Predĺženie alebo zavedenie liniek mestskej autobusovej dopravy mimo územia mesta je možné, len ak na to udelí povolenie príslušný okresný národný výbor.

§ 35

Orgánom štátnej správy,

a) ktorému sa podľa § 16 ods. 1 písm. a) oznamuje začatie premávky, prípadne dôvody, pre ktoré nebolo možné v určený deň začať premávku buď vôbec, alebo v určenom rozsahu,

b) ktorý podľa § 16 ods. 1 písm. b) dáva súhlas na zastavenie, obmedzenie, rozšírenie alebo na inú podstatnú zmenu premávky,

c) ktorý podľa § 18 ods. 2 schvaľuje cestovný poriadok pravidelnej autobusovej dopravy,

d) ktorý podľa § 20 určí umiestnenie zastávky pravidelnej autobusovej dopravy na pozemnej komunikácii, je v mestskej autobusovej doprave mestský národný výbor, v Prahe Národný výbor hlavného mesta Prahy a v Bratislave Národný výbor hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy; cestovný poriadok liniek mestskej autobusovej dopravy prechádzajúcej územným obvodom iného miestneho (mestského) národného výboru schvaľuje príslušný národný výbor po prerokovaní s dotknutým národným výborom.

ŠIESTA HLAVA
OSOBITNÉ USTANOVENIA PRE MEDZINÁRODNÚ CESTNÚ DOPRAVU

§ 36

(1) Medzinárodná cestná doprava je doprava osôb a vecí cestnými vozidlami, pri ktorej východiskové miesto a cieľové miesto ležia na území dvoch rozličných štátov.

(2) Ustanovenia platné pre vnútroštátnu cestnú dopravu platia aj pre medzinárodnú cestnú dopravu s odchýlkami uvedenými v § 37 až 39, a pokiaľ neustanovuje niečo iné medzinárodná zmluva, ktorou je Československá socialistická republika viazaná.

§ 37

(1) Organizácie československej štátnej automobilovej dopravy môžu vykonávať bez povolenia medzinárodnú cestnú dopravu osôb a vecí pre cudzie i vlastné potreby.

(2) Ostatní československí prevádzatelia cestnej dopravy môžu vykonávať medzinárodnú cestnú dopravu bez povolenia v tomto rozsahu:

a) nehromadnú osobnú dopravu pre vlastné potreby,

b) ojedinelú alebo príležitostnú nehromadnú osobnú dopravu pre cudzie potreby, občania však len bez nároku na odmenu,

c) prevádzatelia oprávnení vykonávať vnútroštátnu taxislužbu nehromadnú osobnú dopravu pre cudzie potreby,

d) orgány Revolučného odborového hnutia nepravidelnú hromadnú osobnú dopravu v rozsahu a za podmienok ustanovených vykonávacím predpisom.

(3) Medzinárodnú cestnú dopravu, na ktorú sa nevzťahujú ustanovenia odsekov 1 a 2, môžu československí prevádzatelia cestnej dopravy uskutočňovať iba s povolením orgánu štátnej správy.

§ 38

(1) Zahraničný prevádzateľ cestnej dopravy môže uskutočniť dopravu na miesto ležiace na území Československej socialistickej republiky a z takého miesta na miesto ležiace mimo územia Československej socialistickej republiky (tranzitná doprava) po predchádzajúcom povolení orgánu štátnej správy.

(2) Povolenie sa nevyžaduje

a) na nehromadnú osobnú dopravu pre vlastné potreby (individuálna doprava),

b) na základe vzájomnosti na nehromadnú osobnú dopravu pre cudzie potreby, pokiaľ ju uskutočňuje oprávnený prevádzateľ verejnej dopravy,

c) na nepravidelnú hromadnú osobnú dopravu, ak sa pri tej istej jazde dopravujú tie isté osoby späť do východiskového štátu,

d) na vjazd a výjazd vozidiel, ktorými sa neuskutočňuje doprava osôb alebo vecí.

(3) Na zahraničných prevádzateľov cestnej dopravy sa nevzťahujú ustanovenia § 5 a 6; zahraniční prevádzatelia sú však povinní poskytnúť československým orgánom štatistické údaje podľa osobitných predpisov.[15])

§ 39

(1) Povolenie predpísané v § 37 ods. 3 a § 38 ods. 1 udieľa ústredný orgán republiky alebo krajský národný výbor ním poverený.

(2) Povolenie sa spravidla udieľa na uskutočnenie jedného prepravného výkonu; môže sa udeliť aj na obmedzený alebo neobmedzený počet prepravných výkonov v určitom časovom období, ktoré je najviac jeden rok.

(3) Doklad o povolení a medzinárodnú cestnú dopravu musí mať osádka vozidla pri sebe a na požiadanie príslušného orgánu štátnej správy ho musí predložiť.

(4) Orgány colnej správy na hraničných priechodoch kontrolujú, či osádka vozidla zahraničného prevádzateľa má predpísané povolenie na medzinárodnú cestnú dopravu, a ak osádka toto povolenie nemá, nepovolia vjazd vozidla na územie Československej socialistickej republiky; v odôvodnených prípadoch môžu vydať náhradné povolenie. Ak ide o vozidlo československého prevádzateľa, sú orgány colnej správy na hraničných priechodoch oprávnené kontrolovať, či osádka vozidla má povolenie na medzinárodnú cestnú dopravu, alebo ak ide o dopravu, na ktorú nie je predpísané povolenie, alebo ak je povolenie staršie ako 6 mesiacov, či má doklad o technickej prehliadke vozidla predpísanej vykonávacím predpisom; ak osádka vozidla nemá predpísané povolenie, prípadne doklad o technickej prehliadke vozidla, môže orgán colnej správy v odôvodnených prípadoch povoliť výjazd vozidla z územia Československej socialistickej republiky a základné dáta o vozidle a jeho prevádzateľovi bez meškania písomne oznámiť ústrednému orgánu republiky.

SIEDMA HLAVA
OPRÁVNENIE ČESKOSLOVENSKÝCH PREVÁDZATEĽOV VYKONÁVAŤ CESTNÚ DOPRAVU V ZAHRANIČÍ A ZAHRANIČNÝCH PREVÁDZATEĽOV VYKONÁVAŤ CESTNÚ DOPRAVU V ČESKOSLOVENSKEJ SOCIALISTICKEJ REPUBLIKE

§ 40

(1) Pokiaľ neustanovuje niečo iné medzinárodná zmluva, ktorou je Československá socialistická republika viazaná, smú len na povolenie udelené ústredným orgánom republiky vykonávať cestnú

dopravu

a) československí prevádzatelia cestnej dopravy medzi dvoma miestami ležiacimi na území toho istého cudzieho štátu,

b) zahraniční prevádzatelia cestnej dopravy medzi dvoma miestami ležiacimi na území Československej socialistickej republiky; pritom sú povinní dodržiavať československé právne predpisy o cestnej doprave.

(2) Povolenie sa nevyžaduje na nehromadnú dopravu osôb pre vlastné potreby, a ak ide o ojedinelú alebo príležitostnú dopravu, ani pre cudzie potreby.

DRUHÁ ČASŤ
VNÚTROŠTÁTNE ZASIELATEĽSTVO

Povinnosti prevádzateľov

§ 41

(1) Prevádzatelia vnútroštátneho zasielateľstva sú povinní usporiadať poskytovanie zasielateľských služieb tak, aby spoločensky odôvodnené požiadavky osôb a organizácií na tieto služby sa riadne a plynule uspokojovali.

(2) Prevádzateľ vnútroštátneho zasielateľstva je povinný zostaviť podrobné podmienky, za ktorých bude zasielateľské služby poskytovať (ďalej len „zasielateľské podmienky“) a podľa týchto podmienok zasielateľskú činnosť vykonávať.

(3) Zasielateľské podmienky schvaľuje

a) Federálne ministerstvo dopravy organizáciám, ktoré majú v prevádzke celoštátne dráhy, plavebným podnikom riadeným Federálnym ministerstvom dopravy, československým leteckým dopravcom a organizácii riadenej Federálnym ministerstvom dopravy, ktorá obstaráva vnútroštátnu kontejnerovú dopravu;

b) krajský národný výbor, v územnom obvode ktorého má prevádzateľ svoje sídlo, organizáciám československej štátnej automobilovej dopravy a ostatným prevádzateľom vnútroštátneho zasielateľstva.

(4) Schvaľovanie zasielateľských podmienok sa nespravuje všeobecnými predpismi o správnom konaní.

§ 42

Organizácie, ktoré vykonávajú vnútroštátne zasielateľstvo na povolenie, sú povinné

a) oznámiť krajskému národnému výboru začatie zasielateľskej činnosti alebo oznámiť dôvody, prečo sa činnosť nezačala v určený deň alebo v určenom rozsahu,

b) vyžiadať si na zastavenie zasielateľskej činnosti (prechodné alebo trvalé) alebo na jej obmedzenie súhlas krajského národného výboru.

§ 43
Oprávnenie vykonávať vnútroštátne zasielateľstvo

(1) Organizácie československej štátnej automobilovej dopravy, organizácie, ktoré majú v prevádzke celoštátne dráhy, plavebné podniky riadené Federálnym ministerstvom dopravy, československí dopravcovia a organizácia riadená Federálnym ministerstvom dopravy, ktorá obstaráva vnútroštátnu kontejnerovú dopravu, sú oprávnení vykonávať vnútroštátne zasielateľstvo bez povolenia; organizácie oprávnené vykonávať medzinárodné zasielateľstvo sú oprávnené vykonávať bez povolenia vnútroštátne zasielateľstvo pre zahraničných právnych subjektov, a ak ide

o obstarávanie vnútroštátnej dopravy, ktorá nadväzuje na medzinárodnú dopravu alebo na ktorú nadväzuje medzinárodná doprava, aj pre československé organizácie a občanov.

(2) Iná socialistická organizácia je oprávnená vykonávať vnútroštátne zasielateľstvo, len ak obdrží na to povolenie krajského národného výboru, v územnom obvode ktorého má svoje sídlo.

(3) Povolenie vykonávať vnútroštátne zasielateľstvo môže byť obmedzené časove alebo len na niektoré druhy zasielateľských výkonov, prípadne na určitý územný obvod.

(4) Vykonávací predpis môže ustanoviť, v ktorých prípadoch nie je na vykonávanie zasielateľskej činnosti potrebné povolenie.

§ 44
Zánik oprávnenia

(1) Príslušný orgán štátnej správy odníme povolenie vykonávať vnútroštátne zasielateľstvo, ak pominuli predpoklady, za ktorých bolo udelené.

(2) Príslušný orgán štátnej správy môže povolenie vykonávať vnútroštátne zasielateľstvo odňať, ak

a) bolo udelené na základe nesprávnych údajov uvedených prevádzateľom alebo jeho splnomocnencom,

b) prevádzateľ opätovne alebo dlhší čas neplní alebo porušuje svoje povinnosti uložené mu právnym predpisom alebo podmienkami určenými v povolení.

(3) Oprávnenie vykonávať vnútroštátne zasielateľstvo zaniká

a) uplynutím času, na ktorý bolo udelené,

b) zánikom oprávnenej organizácie,

c) odňatím povolenia podľa odsekov 1 a 2,

d) dňom, keď nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie štátnej správy, ktorým bol vyslovený súhlas s oznámením prevádzateľa o trvalom zastavení zasielateľskej činnosti.

§ 45

(1) Sadzby za výkony vo vnútroštátnom zasielateľstve sú uvedené v zasielateľskom cenníku.

(2) Pre tvorbu a schválenie zasielateľského cenníka platia osobitné predpisy.[16]) Schválený zasielateľský cenník vyhlasuje Federálne ministerstvo dopravy.

TRETIA ČASŤ
SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Štátny odborný dozor v cestnej doprave a vo vnútroštátnom zasielateľstve

§ 46

(1) Štátny odborný dozor vykonávajú

a) krajské a okresné národné výbory v cestnej doprave, v mestskej autobusovej doprave aj mestské národné výbory,

b) krajské a okresné národné výbory vo vnútroštátnom zasielateľstve vykonávanom organizáciami československej štátnej automobilovej dopravy a organizáciami uvedenými v § 43 ods. 1.

c) príslušné orgány štátnej správy vo vnútroštátnom zasielateľstve vykonávanom ústredne riadenými organizáciami uvedenými v § 43 ods. 1.

(2) Pri výkone štátneho odborného dozoru príslušné orgány dozerajú, či prevádzatelia cestnej dopravy a vnútroštátneho zasielateľstva dodržiavajú podmienky a plnia povinnosti ustanovené týmto zákonom a predpismi vydanými na jeho vykonanie a opatreniami orgánov štátnej správy.

§ 47

Hlavný štátny dozor vykonávajú

a) ústredné orgány republík v prípadoch uvedených v § 46 ods. 1 písm. a) a b),

b) príslušné ústredné orgány štátnej správy v prípadoch uvedených v § 46 ods. 1 písm. c).

§ 48

(1) Prevádzatelia cestnej dopravy a vnútroštátneho zasielateľstva sú povinní umožniť pracovníkom povereným výkonom štátneho odborného dozoru kedykoľvek nahliadnuť do dokladov a evidencie týkajúcich sa vykonávania uvedených činností, stavu vozidiel a dopravných zariadení, ako aj prístup do vozidiel a prevádzkární.

(2) Orgán štátneho odborného dozoru je oprávnený v zložitých prípadoch pribrať znalca, ktorý má potom oprávnenie patriace podľa odseku 1 pracovníkom povereným výkonom štátneho odborného dozoru.

§ 49

(1) Ak orgán štátneho odborného dozoru zistí závadu, vyzve prevádzateľa, prípadne podľa povahy veci priamo pracovníka zodpovedného za dodržiavanie určených povinností, aby zabezpečili nápravu; pri výkone dozoru môže dávať príkazy a zákazy, ako aj robiť vhodné dočasné opatrenia na odstránenie závad.

(2) Ak sa náprava neurobí, vydá orgán štátneho odborného dozoru rozhodnutie, v ktorom nariadi urobiť nápravu, prípadne aj zastaviť nezákonne vykonávané činnosti.

§ 50

Pri výkone štátneho odborného dozoru sa orgány dozoru opierajú o skúsenosti a iniciatívu pracujúcich a spolupracujú s orgánmi ľudovej kontroly a s orgánmi Revolučného odborového hnutia a iných spoločenských organizácií

Pokuty

§ 51

(1) Orgán štátneho odborného dozoru uloží pokutu až do výšky 100 000 Kčs organizácii, ktorá

a) vykonáva cestnú dopravu, mestskú autobusovú dopravu alebo vnútroštátne zasielateľstvo bez predpísaného povolenia,

b) zastaví alebo podstatne obmedzí premávku verejnej cestnej dopravy, mestskej autobusovej dopravy alebo vnútroštátneho zasielateľstva bez predchádzajúceho súhlasu príslušného orgánu štátnej správy,

c) neuskutoční prepravný výkon alebo obmedzenie premávky svojich vozidiel uložené jej príslušným orgánom štátnej správy na zdolanie mimoriadne naliehavej prepravnej potreby,

d) neodstráni závadu zistenú pri výkone štátneho odborného dozoru v lehote určenej v rozhodnutí, ktorým bolo nariadené urobiť nápravu.

(2) Konanie o uložení pokuty možno začať len do troch mesiacov odo dňa, keď sa orgán štátneho odborného dozoru dozvedel o porušení povinností uvedených v odseku 1, najdlhšie však do jedného roka odo dňa, keď k porušeniu týchto povinností došlo.

(3) Pri určení výšky pokuty sa prihliada na závažnosť, význam a čas trvania protiprávnej činnosti, na mieru zavinenia a na rozsah spôsobenej škody.

(4) Pokuta je splatná do pätnástich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jej uložení nadobudlo právoplatnosť.

(5) Uložením pokuty organizácii zostáva nedotknutá trestná zodpovednosť jej pracovníkov i zodpovednosť organizácie podľa predpisov o náhrade škody.

§ 52

Pokutu za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom alebo predpismi podľa neho vydanými, ktoré je priestupkom,[17]) možno uložiť až do výšky 5 000 Kčs.

§ 53

Pokuty (§ 51 a 52) plynú do štátneho rozpočtu federácie alebo republík alebo do rozpočtu národných výborov, a to podľa pôsobnosti orgánu štátnej správy, ktorý pokutu uložil.

§ 54
Vzťah k správnemu poriadku

Ak nie je výslovne ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní.

§ 55
Prechodné ustanovenia

(1) Povolenia na cestnú dopravu udelené príslušnými orgánmi štátnej správy predo dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú v platnosti; orgán štátnej správy oprávnený podľa tohto zákona udeliť príslušné povolenie však môže povolenie zmeniť, prípadne odňať, ak rozsah vydaného povolenia alebo povolený spôsob dopravy nie je v súlade s ustanoveniami tohto zákona.

(2) Organizácie mestskej hromadnej dopravy vykonávajúce mestskú autobusovú dopravu v deň nadobudnutia účinnosti tohto zákona mimo územia príslušného mesta, či už v rámci vymedzenej záujmovej oblasti na základe povolenia, sú oprávnené ju vykonávať v rovnakom rozsahu aj naďalej. V doterajšom územnom rozsahu sú oprávnené vykonávať mestskú autobusovú dopravu aj organizácie československej štátnej automobilovej dopravy, ktoré ju vykonávajú v deň nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

(3) Prevádzatelia cestnej dopravy a vnútroštátneho zasielateľstva, ktorí v deň nadobudnutia účinnosti tohto zákona vykonávajú činnosti, na ktoré podľa doterajších predpisov nepotrebovali povolenie, ale podľa tohto zákona ho potrebujú, sú povinní si toto povolenie obstarať do šiestich mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona; ak tak neurobia, považujú sa za neoprávnených prevádzateľov.

§ 56
Vymedzenie rozsahu platnosti právnej úpravy

Ustanovenia tohto zákona sa nevzťahujú na dopravu

a) uskutočňovanú ozbrojenými silami, ozbrojenými zbormi a na plnenie úloh Ľudových milícií,

b) uskutočňovanú jednotkami požiarnej ochrany pri plnení ich úloh,

c) súvisiacu s plnením zdravotníckej služby zabezpečovanej zdravotníckymi zariadeniami,

d) špeciálnymi pohrebnými vozidlami organizácií pohrebnej služby pri plnení úloh tejto služby,

e) poštových zásielok, pre ktoré platí osobitný predpis,[18]) ak však dopravu poštových zásielok pre poštu vykonáva zjednaný prevádzateľ dopravy, vzťahujú sa naňho ustanovenia upravujúce oprávnenie vykonávať cestnú dopravu pre cudzie potreby.

§ 57
Splnomocňovacie ustanovenia

(1) Federálne ministerstvo dopravy vydá po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi všeobecne záväzné právne predpisy na vykonanie § 5 ods.3, § 6 ods.4, § 8 ods.2 písm.d) a ods.5, § 9 ods.3, § 10 ods.2, § 14 ods.1, § 15 ods.1 a 3, § 19 ods.2, § 22 ods. 2, § 26 ods. 1 písm. c) a n), § 28 písm. c), § 37 ods. 2 písm. d), § 39 ods. 4, § 43 ods. 4 a všeobecne záväzné právne predpisy, ktoré podrobnejšie upravia

a) vykonávanie verejnej cestnej dopravy a rozsah ich platnosti pre vykonávanie neverejnej cestnej dopravy prípadne pre vykonávanie cestnej dopravy nemotorovými vozidlami,

b) obsah žiadosti a obsah rozhodnutia o žiadosti o povolenie vykonávať cestnú dopravu a vnútroštátne zasielateľstvo,

c) vykonávanie medzinárodnej cestnej dopravy,

d) obsah zasielateľskej činnosti,

e) rozsah a výkon štátneho odborného dozoru v cestnej doprave a vnútroštátnom zasielateľstve.

(2) Ak to bude vyžadovať koordinácia a hospodárne využívanie dopravy, vydá Federálne ministerstvo dopravy po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi všeobecne záväzné právne predpisy na zavádzanie dopravných systémov a na zabraňovanie nehospodárnych jázd včítane usmerňovania využitia cestnej dopravy z hľadiska vzdialenosti.

§ 58
Zrušovacie ustanovenia

Zrušujú sa

1. zákon č. 57/1950 Zb. o úprave podnikania v cestnej doprave;
2. vládne nariadenie č. 36/1951 Zb., ktorým sa vykonáva zákon o úprave podnikania v cestnej doprave;
3. vládne nariadenie č. 144/1965 Zb. o zmene pôsobnosti vo vydávaní povolení zahraničným prevádzateľom cestnej dopravy na jednotlivé prepravy po území Československej socialistickej republiky;
4. vyhláška Ministerstva dopravy č. 160/1952 Ú. l. (č. 202/1952 Ú. v.),ktorou sa vydávajú podrobné predpisy o úprave podnikania v cestnej doprave, v znení vyhlášky č. 155/1955 Ú. l. (Ú. v.), vyhlášky č. 129/1962 Zb. a vyhlášky č. 146/1968 Zb.;
5. ustanovenie § 95 vyhlášky Ministerstva vnútra č. 145/1956 Ú. l. (Ú. v.) o premávke na cestách;

6. vyhláška Federálneho ministerstva dopravy č. 54/1973 Zb. o nepravidelnej hromadnej preprave osôb vykonávanej orgánmi Revolučného odborového hnutia;
7. vyhláška Federálneho ministerstva dopravy č. 59/1974 Zb. o vykonávaní cestnej taxislužby.

§ 59
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1980.

Husák v. r.

Indra v. r.

Štrougal v. r.

1) Zákon Českej národnej rady č. 58/1971 Zb. o určení ústredného orgánu štátnej správy vo veciach dopravy.

2) Zákon Slovenskej národnej rady č. 33/1971 Zb. o určení ústredného orgánu štátnej správy vo veciach dopravy v pôsobnosti Slovenskej socialistickej republiky.

3) § 47 nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 153/1971 Zb. o informačnej sústave organizácií. Vyhláška Federálneho štatistického úradu a Federálneho ministerstva financií č. 78/1977 Zb. o zavádzaní zjednotených vzorov prvotných záznamov a bežných zápisov v informačnej sústave organizácií.

4) Napríklad § 41 ods. 1 písm. a) až c) vyhlášky Federálneho ministerstva vnútra č. 100/1975 Zb. o pravidlách cestnej premávky.

5) § 79 vyhlášky Ministerstva vnútra č. 145/1956 Ú. l. (Ú. v.) o premávke na cestách.

6) Napr. § 11 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Českej socialistickej republiky č. 59/1972 Zb. o ochrane zdravia pred ionizujúcim žiarením. § 11 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky č. 65/1972 Zb. o ochrane zdravia pred ionizujúcim žiarením. § 8 vyhlášky Ústredného banského úradu, Ministerstva chemického priemyslu a Ministerstva všeobecného priemyslu č. 62/1965 Zb. o výbušninách. Vyhláška Ministerstva lesného a vodného hospodárstva Českej socialistickej republiky č. 6/1977 Zb. o ochrane akosti povrchových a podzemných vôd. Vyhláška Ministerstva lesného a vodného hospodárstva Slovenskej socialistickej republiky č. 23/1977 Zb. o ochrane akosti povrchových a podzemných vôd.

7) Napr. § 20 a 21 zákona Českej národnej rady č 130/1974 Zb. o štátnej správe vo vodnom hospodárstve. § 20 a 21 zákona Slovenskej národnej rady č. 135/1974 Zb. o štátnej správe vo vodnom hospodárstve.

8) Vyhláška Federálneho ministerstva financií, Ministerstva financií Českej socialistickej republiky, Ministerstva financií Slovenskej socialistickej republiky a predsedu Štátnej banky Československej č. 160/1976 Zb. o finančnej a úverovej pomoci družstevnej a individuálnej bytovej výstavbe. Vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 57/1979 Zb. o náhradách za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách.

9) Nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 22/1971 Zb., ktorým sa ustanovuje zoznam surovín, výrobkov, výkonov a služieb, ktorých ceny určuje Federálny cenový úrad, v znení nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 56/1972 Zb. a nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 46/1977 Zb. Nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 136/1973 Zb. o štátnom riadení v oblasti cien v znení nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 72/1978 Zb. Vyhláška Federálneho cenového úradu, Českého cenového úradu a Slovenského cenového úradu č. 137/1973 Zb. o cenách v znení vyhlášky Federálneho cenového úradu, Českého cenového úradu a Slovenského cenového úradu č. 73/1978 Zb.

10) § 115 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb.

11) Štvrtá časť vyhlášky Federálneho ministerstva dopravy č. 90/1975 Zb. o podmienkach prevádzky vozidiel na pozemných komunikáciách.

12) Vyhláška č. 160/1976 Zb.

13) Zákon č. 47/1956 Zb. o civilnom letectve (letecký zákon) (úplné znenie č. 127/1976 Zb.).

14) § 12 ods. 3, § 91 ods. 1 a § 92 zákona č. 122/1975 Zb. o poľnohospodárskom družstevníctve.

15) Zákon č. 21/1971 Zb. o jednotnej sústave sociálno-ekonomických informácií.

16) Nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 22/1971 Zb. v znení nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 56/1972 Zb. a nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 46/1977 Zb. Nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 136/1973 Zb. v znení nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 72/1978 Zb. Vyhláška č. 137/1973 Zb. v znení vyhlášky č. 73/1978 Zb.

17) Zákon č. 60/1961 Zb. o úlohách národných výborov pri zabezpečovaní socialistického poriadku.

18) Zákon č. 222/1946 Zb. o pošte (poštový zákon).

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.